

SZEGEDI HIRADÓ.

92-ik szám.

Szerdán, november 20-án 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői iroda:

Széchenyi-tér, Pfann-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitette a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Az alföld hivatása.

I.

A történelem tanúsága szerint valamint egyes kitünő egyéneknek, úgy az időszakoknak is bizonyos sajátos hivatásuk volt, melyet be kellett tölteniök. És ebben kénytelenek vagyunk az isteni gondviselés bölcsességét bámulni, mely úgy igazgatja a dolgok folyását, hogy az egymást követő eseményeknek okvetlenül be kell következniök. Szakítsunk ki egyes nevezetes eseményeket a világ és egyes nemzetek történetéből, és azonnal félreismerhetlen lesz az egészben a hégzag. A népvándorlás és keresztes háborúk, e nagyszerű fürgetegei a történelemnek, okvetlenül szükségesek voltak az emberi nem fejlődésére nézve, bármi keményen támadja is meg azokat némely történész, ki azon rombolásokat, melyeket okoztak, ugyan igen, de a belőlök folyt áldásokat nem képes fölismerni. Ezek voltak a mai kor műveltségének és polgársultságának csirái. Vagy a természetben is nem ugyanazon égi háború hoz-e üdítő esőt a szárazságtól elalált, a hőségtől eltikkadt növényzetre, mely imitt-amott talán egy-egy terebélyes fát villám által lesújtott? vagy némely egyedül álló boglyát meggyújtott?

Epen így van ez az egyénnel is. Valamint a családi körben minden tagnak van külön rendeltetése, melynek betöltésétől a családi jólét föltételeztetik, melynek elhanyagolása vagy helytelen végzése következtében az ügyek rendes menete megszakad: épen úgy hivatvák a kitünőbb tebenségek és jellemek vagy egy nemzet, vagy pedig az egész emberi nem történetének irányt adni; emelkedését előmozdítani, vagy bukását siettetni. E szerint őket úgy tekinthetjük, mint a nemzetesaládnak kiválólag (par excellence) tagjait, kik ha betöltik rendeltetésüket, a nemzet emelkedésének tényezői; ha elhanyagolják, vagy helytelenül végzik, az ügyek rendes menete itt is megszakad. Sz. István első királyunk arra volt hivatva, vagy hogy keresztényileg szóljunk, az isteni gondviselés által arra volt rendeltetve, hogy a keresztény vallást behozván és megállapítván, ez által egyszersmind a magyar nemzet létét századokra biztosítsa, épen úgy, mint Árpád rendeltetése nem lehetett egyéb, mint hogy a keletről fölkerekedett nemzetnek hazát szerezvén, az alkotmány alapjának letétele által a nemzeti önállóságot magvát elvessze, melynek csirájából növekedett ama terebélyes fa, melynek üdítő árnyékában a nemzet századok során át annyi különböző, részben ellenséges, elem szomszédságában virágozott, főnállott.

Mi névszerint a keresztényiséget illeti, anélkül, hogy azokat, kikhez az még el nem jutott, kárhoztatni akaróok, ma már senki sem kételkedik azon, hogy csak a keresztény államok lehetnek nagyok, erősek, szabadok, boldogok. Egy tekintet a haldokló Törökországra, elegendő, hogy ez állítás igazságáról mindenkit meggyőzzön, ki az előtte fejlődő események előtt szeméit szándékosan behúnyni nem akarja.

Azonban midőn főnebb azt mondók, hogy a kiváló férfiak hivatásának betöltésétől vagy elmulasztásától függ az országok és népek fölvirágzása és hanyatlása, ez által koránsem azt akartuk állítani, mintha ők maguk, többi polgártársaiktól elszigetelten képesek volnának akár egyiket, akár másikat eszközölni; az ő törekvésök, működésök koránsem zárja ki azt, hogy a nemzet tömege szinte cselekvő részt vegyen a haza jólétének előmozdításában. Olyanok ők csak, hogy hasonlattal éljünk, mint az órában az inga, mely az egész szerkezetet mozgásba hozza és irányozza. Hiába fogna az inga mozogni, ha a többi kerek nem mozognának, vagy egymásba nem vágnának. De annyi bizonyos, hogy minél gyorsabb az inga mozgása, annál gyorsabban forognak a kerekék és annál gyorsabban halad előre a mutató; ellenben minél lassabb amannak járása, annál lassabban keringnek a kerekék, annál lomhábban megy előre a mutató is.

Azonban a már talán titelmét is vesztett olvasó azt fogja kérdezni: mi köze minde beszédnek az alföld hivatásához? milyen összefüggésben van ezzel a korszakok föladata és egyes kitünő férfiak rendeltetése?

Kapcsolatban van igenis, mint azonnal meglátjuk. Ha tagadhatatlan az, hogy minden korszaknak van bizonyos rendeltetése, melyet, úgy szólva, öntudatlanul is teljesít, mert teljesítésére az események egymásra követése, a viszonyok és körülmények behatása által mintegy üzetik; és ha kétségtelen, hogy a lelki tehetségekben kitünő férfiaknak be kell tölteniök kitünő föladatokat a község, vagy haza, vagy épen az emberi nem szolgálatában: kétségtelen, hogy egyes országoknak, s ezekben külön területeknek is van kiválólagos rendeltetésök úgy az erkölcsi, mint az anyagi világ tekintetében. Míg a tengeremléki országok föladata: más földrészekkel, távol vidékekkel föntartani a közlekedést, s ez által egyfelől szolgálatot tenni a kereskedésnek, másfelől a műveltségnek különböző éghajlatok alatt különböző utakon emelkedő fokai közt föntartani az egyensúlyt, vagyis az általános műveltséget az egész emberi nem közjavává tenni: az alatt Magyarország a középkorban különösen arra volt hivatva, hogy védőfalul, mentő bástyaül szolgáljon a kereszténység és ebből kifolyt műveltség számára a nyugat felé előre rohanó keleti pogányság és barbárság ellen. És kétkedés nélkül, a büszkeségnek legnemesebb érzetével elmondhatjuk, hogy e föladatának tökéletesen megfelelt, számtalanszor pazarolván legjobb fiainak vérért a magyar-török csatateréken. E nagyszerű rendeltetés hű teljesítéseért Európa s általában a civilisatio a magyar nemzetnek hálaival van kötelezve. Bár nemzettestvérei e hálatartozásukról soha meg ne feledkezzenek!

Ime, nyájas olvasó, mindjárt eljutunk föladatunkhoz. Szóljunk tehát már most kizárólagosan szeretett hazánkról. Ennek különböző vidékei a közös hazaszereteten kívül még mindenik más-más hivatással birnak. E hivatást egyfelől a nép műveltségi állapota, a művelődésnek különböző intézetei; másfelől pedig az éghajlat, a földterület fekvése, folyók iránya, a talaj termékenysége, szóval az illető vidék természeti állapota s ennek viszonyai határozzák meg.

Az elmondottak után kétségtelen, hogy az alföldnek is van a közös polgári kötelességeken kívül külön rendeltetése is. Ezt szándékozom néhány cikk folytán föbb vonásaiban feltüntetni, azon meggyőződésben lévén, hogy e lapok olvasóinak, kik nagyobb részt az alföldi síkságok lakói, nem teszek rossz szolgálatot; míg azokra nézve is, kik nem számítják magukat az alföld lakóihoz, ha csak minél tökéletesebb honismeret szerzése tekintetéből is az ily vizsgálat nem lehet kellemetlen. Legközelebb tehát elkezdjük erre vonatkozó nézeteink közlését.

—yi.

A katonai hatóságok iránti rendelet fölvilágosításául.

(Végo.)

Az I. cikk 4. száma a felségárulás és lázadás elősegítéséről szól. Ennek fölvilágosítására szolgál a kat. bünt. törv. könyvnek következő meghatározásai: Ha valaki a büns felfödözésére vezető bejelentéseket eltitkolni, akadályozni vagy nehezíteni akarja; ha a bünsöt elrejti, menekvésében segíti, vagy az ismert bünsök megakadályozhatott összejövetelet előmozdítja (520. §.), ha különben nem bünrészes is, $\frac{1}{2}$ —1 évi börtönnel büntetendő; menhely-adás vagy az összejövetelek elősegítése esetében pedig 1—5 évi súlyos börtönnel itélendő. (521. §.) De rokonai, testvérei, hitevérei s ennek testvérei és e testvérek hitevérei csupán az eltitkolás miatt nem büntetendők. (522. §.)

Ugyanazon cikk 5. sz. a) pontja a „csödülést” rendeli a katonai bíróságok illetősége alá helyez-

etni, hivatkozván az 531—538. §§-ra, melyeknek tartalma következő: E vétségbe esik, ki a 344. §-ban (zendülés, lázadás) kijelölt személyeket eljárásukban az által gátol, hogy több személyeket ellenszegülésre hív föl (531. §.), és ki a fölhívásnak enged vagy a felhívónak segélyt nyújt (532. §.). Mibelyt csöndzavarás alkalmával a parancs kiadatik, hogy mindenki hon maradjon: ki alapos ok nélkül a házat elhagyja, különösen a családfő csödülés vétségébe esik, ha a házhoz tartozók kimenetelét tehetsége szerint meg nem akadályozza. (533. §.) A családfő s azok büntetése, kik a házat elhagyják, 8—10 napi fogság. (534. §.) Ugyanannyi azé, ki a csödülésnél a hivatalnok vagy ör felhívásának nem engedelmeskedik (533. §.); ha pedig ezekkel szóvitába ereszkedik, a büntetés egy hónapi szigorú fogság, mi még szigorúbbá is tehető. (536. §.) A következő § a katonákra vonatkozik.

Ugyanazon cikk 5. sz. b) pontja a titkos társaságokban való részvételtől szól. A felhívott §§ tartalma: Minden titkos társaságban való részvétel, legyenek bármi céluk vagy nevük, tilos (539. §.). Ilyennek tekintetik minden társaság, mely: 1) létezését a felsőség előtt eltitkolta; 2) ha létezése tudva van is, de vagy szerkezete eltitkolatik, vagy más célja van, mint amely bejelentetett (540. §.). Titkos társaságban való részvétel bűnébe esik, ki 1) ily társaságot alakít; 2) ilyenbe tagokat toborz; 3) ilyennek tagja; 4) ki vele levelez; 5) ki összejöveteleiben részt vesz; 6) ki hivatala szerint azt följelenteni tartozik, de nem teszi. (541. §.) Az alapítók, toborzók és elnökök 3 hónaptól 1 évig terjedő szigorú fogsággal (542. §.), a többiek első ízben 1—3 hónapi fogsággal, ismétlés esetében 3—6 hónapi szigorú fogsággal büntetendők (543. §.). Ki pedig ily társaságnak helyet ad, habár nem tagja is, szinte úgy büntetetik, mintha tag volna. (544. §.) Ha tagja is a társaságnak, első ízben 1—3 hónapi, ismétlés esetében 6 hónapi szigorú fogsággal lakol. (545. §.) Ugyanily büntetés alá esik az 541. §. b) pontja alatt meghatározott egyén is; de ha hallgatása által a közcsend veszélyezve volt, büntetése $\frac{1}{2}$ —1 évig terjeszthető. (546. §.) Katonatisztek és hivatalnokok ez esetben a büntetésen kívül elbocsáttatnak, az altisztek letéttnek. (547. §.) A külföldiek is az elősorolt esetekben e vétségbe esnek. (548. §.) Ezek büntetése 1—6 hónapi fogság, ismétlés esetében $\frac{1}{2}$ —1 évi fogság és kiutasítás. (549. §.) A külföldi ha külföldről vállalkozik ily társulatok alakítására, vagy tagokat toborz, tetten kapatva hasonló módon büntetendő. (550. §.) Ki felfödötteteskor a társulat irományait eltitkolja, 7—30 napi szigorú fogságra itélendő. A pénztár és egyéb készletek elkoboztatnak. (551. §.) Nem engedélyezett, vagy már elosztott társulat részére való toborzás büntetése 3—6 hónapi szigorú fogság (552. §.). Bünrészes mindaz, ki ily társulattal bármi uton érintkezik, neki lakását átengedi stb. Büntetése 50—300 frt, vagy 1—3 hónapi fogság (553. §.). Ha engedélyezett társulat előjárói tudakozódás esetében a tagokat elhallgatják, 50—500 frtra büntetendők. (554. §.) Közhivatalban álló egyének ha engedélyezett társulatba lépnek, ezt 3 nap alatt bejelenteni, s ha ez ellen kifogás tétetik, azonnal kilépni tartoznak, ellenkezőleg 1—30 napi fogsággal büntetendők. (555. §.)

Ugyane szám c) pontja a hatóságok intézkedéseinek lealacsonyításáról, s az állam vagy község hatósága, vagy a kormány egyes közlegei elleni igazgatásról rendelkezik az 566. §. nyomán, mely szerint igazgatás vétségét követi el az, ki nyilvánosan nyomtatványokban, képekben, írásban gyalázás, gúnyolás, tények elferdítése, hazug jelentések által a hatóság rendeleteit lealacsonyítja és így gyűlöletre, megvetésre vagy alaptalan panasztételre ingerel a hatóságok, kormányhivatalnokok, tanúk, dolgozó értők ellen, s 1—6 hónapi fogságra itélendő. Ha ily célra aláírásokat vagy pénzeket gyűjtött, büntetése súlyosbítandó. Ily irat szerző lakása helyéről, a koronaországból, s ha külföldi, a birodalomból kiutasítandó.

A d) pont alatti vétségeket a felhívott 559. §. ekkép határozza meg: Ki másokat a különböző nemzetiségek, vallásfelekezetek vagy egyéb társulatok, a polgári társaság egyes osztályai, rendei, vagy törvényesen elismert testületek ellen ingerel, buzdít vagy csábít, vagy általában az állam lakóit egymás elleni pártoskodásra, ellenségeskedésre ingerli, buzdítja vagy csábítja, 1—6 hónapi súlyos fogsággal büntetendő.

Az e) alatti vétségekre vonatkozó 562. §. szerint, ki a házasság, a család intézményeit, vagy a tulajdonról jogfogalmakat lealacsonyítani törekszik; vagy erkölcstelen cselekedetekre fölhev, csábít vagy azokat dicsőíti, igazolni törekszik: 1—6 hónapi fogsággal büntetendő. Ha pedig ez nyomtatványok által követetik el, egy évi szigorú fogságra is ítélendő, s lakhelyéről, a koronaországból, vagy ha külföldi, a birodalomból kitiltható. — E törvény, mint a kat. törv. könyv megjegyzi, az újabb kor destructiv tanai által, melyek előtt nincs semmi szent, idézetett elő.

A nyugtalanító álhírekre (f) pont) vonatkozólag az idézett törvény akkép intézkedik, hogy ki falragaszok, nyilvános beszédek által a közbátorságot nyugtalanító álhíreket, vagy ilyen jövendöléseket terjeszt, 8 naptól 3 hónapig tartó szigorú fogsággal büntetendő. (565. §.)

A g) alatti vétségek ekkép vannak körülírva: Ki az 565. §-ban kijelölt módon gyűjtéseket vagy aláírásokat szerez, a büntetésre méltó cselekvények törvényes következményeinek (például pénzbírság) megghiúsítása végett: 14 nap—3 hónapi fogsággal büntetendő.

Az örök vagy közszolgálatban eljáró személyek megbántását (h) pont) tárgyazó meghatározások: A 344. §-ban nevezett személyeknek minden szóbeli vagy tettleges megsértése, ha ez bűnös cselekedetnek nem bizonyul be, vétségnek tekintendő (569. §.), és a szóbeli sértések 3—30 napig, tettlegesek pedig 1—6 hónapi fogsággal büntetendők. Ha azonban a hivatalos teendő megakadályoztatott, a vétés 3—6 hónapi, s ha közhivatalt viselt, elbocsátásra is ítélendő.

Végre az i) pont alatti 572. §. értelmében szerint vétséget követ el, ki pátenseket, rendeleteket, az államhatóságok s községek pecsétjeit, vagy bármi nyilvános hirdetések, falragaszokat, melyeket a felsőség bocsátott ki, megsért, letép, elszakít, beszenyinez stb.; ha ezt csupán pajkosságból tette, 1—7 napi fogságra; de ha gonoszságból követte el, hogy ez által a rendelet kivitele megakadályoztassék, vagy a hatóság gyaláztassék, 1—3 hónapi szigorú fogságra ítélendő, mely büntetés a körülményekhez képest 6 hónapra is kiterjeszhető.

Ezeket tartottuk szükségesnek a főcímzett rendeletre vonatkozólag fölvilágosításul s illetőleg magyarázatul előadni. A többi cikkeket magokban is eléggé világosak, és így magyarázatra nem szorúlnak; vagy pedig némelyek, mint a fegyverek birtoklása, forradalmi dalok éneklése stb. szorosabb meghatározást még a legfelsőbb kormányzások részéről várnak.

A magyar írók segélyegyletének alapszabályai.

1. §. Betegség vagy sors csapása által inségbe jutott magyar írók, azok családja és vagyontalan maradékai felségelésére Pesten egyletpénztár alakítatik, melynek címe: „A magyar írók segélyegylete.”

2. §. E segélyegylet pénztárából segélyeztetik mind azon inséget szenvedő magyar író, ki az irodalom valamelyik ágában magát kitüntette, vagy ki több évi folytonos írói munkásság által az általános magyar irodalmi tevékenység részére hasznossá vált, ha irodalmi tevékenységét sem az erkölcsiség, sem a keresztény vallás ellen nem fordítja.

3. §. Az egylet tagjai lehetnek, kik az egylet pénztárába havonként legalább 1 forintot fizetnek, vagy 200 firt tőkét alapítanak. Az egylet azonban az irodalom-barátok legcsekélyebb adományát is köszönettel fogadja.

4. §. A segélypénztár jótéteményében részesülend az írók szükségét szenvedő családja is.

5. §. Az igazgató-bizottmány azonban a segélypénztár életbeléptetése előtt elhunyt írók netán inségben lévő családait is részesíthet annak jótéteményében.

6. §. A segélypénztár alapjául szolgálnak a tagok alapítványai, évenkénti befizetései és az önkényes adományok.

7. §. A segélypénztár tőkéjének növesztését az igazgató bizottmány az összes írók közremunkálásával szerkesztendő évkönyvek kiadása, évenkénti hangversenyek és színházi előadások tartása és egyéb célszerű módok által eszközözi.

8. §. A magyar írók segélyegyletének pénztárát a három tagból álló s három évre választandó ellenörködő-bizottmány ellenörzése mellett egyetemleges felelősséggel a hat évre választandó igazgató-bizottmány ingyen kezeli, mely elnökével együtt 7 tagból álland, kik közül kettő az írók közül választatik.

9. §. Az igazgató-bizottmány póttagjaul 4, s ezek között egy író választatik.

10. §. A bizottmány érvényes határozatának hozatalára 5 tag, és ezek közt egy író jelenléte szükséges.

11. §. Az igazgató s az ellenörködő bizottmány tagjait szavazattöbbséggel választják. E választásban egyéni szavazata van minden tagnak.

12. §. Az alapító tagok és alapító testületek magukat küldötteik által is képviseltethetik.

13. §. Az igazgató-bizottmány elnökét a tagok közgyűlése választja, ki a bizottmányt havonként vagy szükség esetében gyakrabban is összehívja.

14. §. Az igazgató-bizottmány képviseli a magyar írók segélyegyletét a hatóságok irányában, s számadását az ellenörködő bizottmány elé évenként terjeszti.

15. §. Az ellenörködő bizottmány tagjai tisztóket ingyen teljesítik.

16. §. Az első közgyűlésen s a bizottmányok választásánál az ez alkalomra a közgyűlés által választott tag elnököl.

17. §. Az igazgató és ellenörködő bizottmányok tagjai ujra választhatók.

18. §. A segélyegylet pénztárának állapotáról a pénztárnok aláírásával s az ellenörök ellenjegyzésével nyilvános számadás évenként adatik, a segélyezettek neveinek elhallgatásával. A számadási könyvek egyébiránt minden tag által megtekinthetők.

19. §. Az igazgató-bizottmány választja a titkár és a pénztárnokot. A titkár az igazgató és az ellenörködő bizottmányok által közösen meghatározott fizetésben részesül.

20. §. A titkár, ki egyszersmind előadó, az igazgató-bizottmány üléseiben ez ülések és a közgyűlés jegyzőkönyveit vezeti, elkészíti a közgyűlések elé terjesztendő jelentést, az illető elnök meghagyásából egybehívja a rendes havi gyűlést s a választó-gyűléseket. Az igazgató-bizottmány nevében levelez, örzi az okiratokat és okleveleket, azokról rendes leltárt készít, melynek egyik párja az igazgató-bizottmány elnökénél van. A titkár szerkeszti az évkönyveket, rendezi az évenkénti hangversenyeket, s gondoskodik, hogy ez alapszabályok 7. §-a intézkedésének elégtétessék. A titkár az igazgatóság üléseiben szavazattal nem bír.

21. §. A pénztárnok, ki csak az igazgató-bizottmány elnöke aláírásával ellátott utalványra teljesíti a fizetéseket, évnegyedenként számol az igazgató-bizottmánynak a befizetett kamatok, az időközben történt adakozások, s a tagok befizetései felől, gondoskodik, hogy a kamatok rendszeren befolyjanak s a kamatfizetések és adakozásokról, valamint a tagok befizetéseiről szóló nyugtákat aláírja.

22. §. A titkár és a pénztárnok csak pontatlanság vagy hűtlen kezelés esetében mozdíthatók el.

23. §. Az alapítók jogai, haláluk esetében legidősb vérszerinti törvényes örökösükre szállnak.

24. §. Az alapszabályok megváltoztatása a tagok és alapítóknek e végre egybehívott közgyűlésén történhetik. Ez esetben érvényes határozatra a jelenlevők $\frac{3}{4}$ -ének egyértelműsége szükséges.

25. §. Az egyletnek feloszlását csak az e célból különösen egybehívott közgyűlés határozhatja el a tagok $\frac{3}{4}$ -ének egyértelmű szavazatával.

26. §. Az egylet feloszlása esetében az alapítók alapítványaikkal szabadon rendelkezhetnek. A fenmaradó tőke a magyar tudományos akademiára száll.

Helybeli ujdonságok.

—r. Kaszinó-egyletünk tisztújító közgyűlése f. hó 17-dikén a kitűzött 4 óra helyett csaknem 5 órakor nyitattott meg, mert a tagok az alapszabályok értelmében kívánt egy negyede még ekkor is alig volt jelen. Köztiszteletű elnök Osztróvszky József ur előterjeszté, hogy ha a lefolyt évben működött választmány az egylet fölvirágzását ohajtása szerint nem eszközölheté, ennek oka, hogy azon támogatásban, melyre számított, nem részesült; de egyúttal reményét fejezte ki, hogy a tagok jövőre ez intézet iránt nagyobb részvétet fognak tanúsítani. A buzdító elnöki beszéd után szavazatbontó küldöttség nevezetvén ki, míg ez azok összeszámításával foglalatoskodott, az elintézésre várt tárgyak vétettek tanácskozás alá. Indítványoztatván a kaszinói helyiség megváltoztatása, mely noha sok tekintetben kívánatosnak találtatott, ezúttal az eddigi helyiség megtartása célszerűbbnek tartott; azonban olvasó-teremmé a tágas ebédlő, társalgó szobává pedig az eddigi olvasó szoba alakíttatván át. — Az ismét jelentékenyen szaporodott könyvtár célszerű kezelése iránti javaslat készítésével az új választmány bizatott meg. — Az egyleti vendéglős segélypénze, minthogy a kaszinó nagyon gyéren látogattatik, 200 o. é. firtal javítottat. — A szavazatok összeállításával megbízott küldöttség a választási eredményt következőkben adta elő: Elnöknek Osztróvszky József 52, alelnöknek Bérczy Antal 23, igazgatónak Cajusz Gábor 32, jegyzőnek Müller János 54, pénztárnoknak Rohrbach Antal 24; választmányi tagoknak: Pálty Ferenc 45, Aigner Károly 42, gróf Károlyi Sándor 40, Eisenstädter Armin 37, Georgie-

vics György 35, Burger Zsigmond 34, gr. S. chenyi Béla 33, Karász Benő 33, Zsóte Andor 33, Babarczy József 28, Skultéty Andor 28, Vadász Manó 27, id. Felmayer Antal 26, Lemle János 24, Mihálffy Ferenc 24, Orbalmi Lajos 22, Bója Gergely 21, Pintér János 20, Heszler József 20, Endrényi Antal 20, Tóth Mihály 20, Hoffer Károly 19 szavazattal választatván, ezek nevei éljenzésekkel fogadtattak. Reméljük, hogy az ő vezérletök mellett a szegedi kaszinó, mely jelenleg 239 részvényest számlál, nagy Széchenyink szerinti feladatát teljesíthetendi. Adja Isten!

♣ (Az új-szegedi elemi tanoda.) Egy hete már, hogy ezen ujonnan alakult néptanodában az oktatás és növelés megkezdett, s már eddig is hetven gyermek részesül az ügyes néptanító oktatásában. Veszélka János, mint tanodagondnok dicséretes buzgósággal jár el a tanodai szükségletek fűdőzésében. Kovács István derék polgártársunk két táblát kölcsönzött az új növeldének addig is, míg a község e részben is gondoskodni fog. Reméljük, hogy az ujonnan megválasztott bíró Szücs Ferenc is megteend mindent, mi a növelés szent ügyét bírósága alatt elősegítheti; mert csakis e téren tett fáradozása fog egykor legédesb jutalmat hozni a jól növelt fiataltságban.

♣ Mult hétfőn délután kísérték örök nyugalomra Zsótér János hideg tetemeit számlálhatlan sokaság jelenlétében. A közös részvét, mely a gyászünnepélynél városunk lakossága részéről mutatkozott, eléggé tanuskodik az elhunytak jól betöltött életpályájáról. A tiszai hajózás élénkségének előmozdításában évekket előbb neve legjelentékenyebb szerepet játszott, s ha annyi technikai készséggel bír, mint amily ügyszeretetet mutatott a tiszai hajógyártás előmozdításában, bizonyára nem egy célszerű módosítást köszönhetne neki a tiszai hajógyártás. Nyugodjanak békében hamvai!

♣ Mult napokban alkalmunk volt egy pillanatra a jó hírből levő Fischer és Schopper cégü kőedény- és porcellánedény-kereskedésbe betekinteni, s megvalljuk annak izletes díszé által kellemesen meglepetve éreztük magunkat. Helybeli olvasóinknak nem szükséges ez igen jól ismert kereskedést ajánlanunk; de tesszük ezt a vidékiekre nézve, kik ha csinos és jó e nemű cikkekkal akarják magokat ellátni, ezt fölkeresni el ne mulaszták.

♣ Tegnapelőtt egy tolvaj sajnálkozásunkat érdemlette ki. E lapok kiadójától ugyanis a kapu aljából egy bál rovatozott nyomtatványt lopott el, s azt egész a felsővárosig cepelte, bizonyosan azon hitben, hogy valami becses kincsre tett szert. Itt azonban valószínűleg meggyőződén a zsákmánynak rá nézve haszonvehetlenségéről, ott hagyta s odább állt. A csomag így visszakerült tulajdonosához.

♣ Az oly kiáltó hiány ügyében, mi a városi nótanodákban mutatkozott, mint halljuk, némi tevékenységnek végre mutatkozott jelensége. Ugyanis egyik alsóvárosi tanodában legközelebb egy tanítónő alkalmaztatott, ki a varrásban nyújtandó növeldékeinek célszerű oktatást. Szeretjük hinni, hogy e csekély kezdeményezést sokkal hamarabb követendi a valódi folytatás, mint amennyi időbe került az első lépés némi sikere!

— Közelebb városunkból következők tették le az ügyvédi vizsgát: Szücs Andor, Magyar Imre, Kelemen István, Nagy Antal, Tóth János, Tasehler József, Szremátz János, Rákits János, Rigó József.

— A szomszéd Dorozsma városa csődöt hirdet egy gyógyszer fölállítására. Határidő: november 25.

— Mult héten egy estve egy kereskedősegéd a deszka-járdán haladván, egy szemközt jövő katoná előtt szó nélkül a járdáról letért; ez azonban nem igen józan állapotban kivont karddal jöven, a kereskedősegéd karjának vágott. Csupán vastag szövétü téli öltönye menté meg karját veszélyes sebzéstől; mert a vastag posztó átmetszetett. Az ifju vele kikötöni nem akarván, messziről vigyázta, hova ügyekszik; s midőn erről bizonyosságot szerzett magának, a várba sietett az esetet följelentendő; mire a katonát (egy vezetőt a Konstantin ezredből) bekisérték. A segéd onnan az oroszán-kávéházba térvén, s az esetet ott is elbeszélvén, véletlenül a vadász-zászlóalj derék ezredese is jelen volt, ki körülményesen kikérdezé, s azonnal egy tisztet küldött a várba meggyőződés végett, hogy a tettes csakugyan le van-e tartóztatva. Ugy halljuk, hogy a különben ittas állapotban volt vezető hat napi börtönre íteltetett.

Hazai tudósítások.

— Nov. 15-kén folyván le a pesti ideiglenes megmaradt városi tisztviselők hivataloskodásának határnapja, a pesti es. k. biztos a városkapitányt magához hívatta és felszólította, hogy a közrend és bátorság érdekében a városkapitányságot jelen szerzetesse szerint még tíz napig föntartani ne terbeltezzék, mire Thaisz vállalkozott is. A többi köz-igazgatási ág ellátása iránt még semmi intézkedés sincsen.

Varsóból írják, hogy ott az ostromlalat dacára tart a lázító proclamációk terjesztése.

Sz. Pétervárott, valamint előbb több ízben, oct. 24-én újra zavargott az egyetemi ifjuság. A beigtatásra 700-an irták alá magukat, s nevezett napon a be nem igtatottakat is be akarták vezetni, miből az egyetem épületében zavargás eredt. A katonaság közbeléptére a tanulók tetleg ellenálltak, s 200-an elfogattak, egy megsebesült. A még fogva levő 70-nek sorsa valamivel jobbra fordult. Néhány nap óta az eddigi 8 kopek helyett 25-öt kapnak, a fegyencöltönyt levethetik, s a dohánzás is megengedett; de még mindig magánosan vannak elzárva, s könyvet nem kapnak.

Franciaország némely vidékein a fák újra virágoznak, sőt Tourenneben 11 érett másodtermésű körtét szedtek, melyek összesen 5 fontot nyomnak.

Brüsszelben a banképület fala tetőtől aljáig annyira megrepedt, hogy rögtön igazítani kell rajta. Ennek okaul azt mondják, hogy az épület éreppénzzel van túlterhelve. No hiszen attól nem tartunk, hogy nálunk csak az erszények is kirepedjenek tőle.

Londonban nov. 10-én borzasztó zivatar dühöngött, mennydörgés, villámlás és iszonyú zápor kíséretében, elannyira, hogy a város alacsonyabb részeit az ár ellepte. A Temzén tetemes kár történt.

A tíz krajcáros bankjegyek összege Ausztriában a „P. L.“ szerint 12 millió forintra megy.

Triesztbe octob. 19-től nov. 18-dikáig 1624 vasuti kocsi érkezett gabonával terhelve. Ezek közül 123 a bécsi pálya állomásairól, a többi Magyarországból. Egy kocsi terhet 400 mázsának számítva, az összeg tesz 324,800 mázsát.

Bonnból jelentik, hogy egy ottani lakosnak több évi kísérlet után sikerült a bőr egészen új módon kikészíteni. E szerint a bőr félannyi idő alatt, mint eddig, és pedig cserél nélkül készül el, következésképp a költség is csak félannyiba kerül. Szakértők ez eljárást helyeslik.

Bécsből írják, hogy a rendelkezés alatti s magyarul tudó törvényszéki hivatalnokok az ideiglenes katonai törvényszékeknel fognak alkalmaztatni.

A Wanderer és Neueste Nachrichten szerkesztőségében és nyomdájában házmotózás történt a magyar kérdést tárgyzó némely cikkek kéziratai miatt.

A bécsi egyetemen „beteg-egylet“ tervezetik, melynek célja: a szülőktől és rokonoktól távol levő beteg tanulókat ápolásban részesíteni. Ily egylet egykor a pápai kollegiumban is volt keletkezésben.

A helytartó ő nagyméltósága az ország különböző vallásfelekezeti főpapságához f. hó 8-ról leveleket intézett, melyekben kir. helytartóvá s a helytartótanács elnökévé lett legkegyelmesebb kineveztetését tudatván, reméli és elvárja, hogy hazánk minden lelki főpásztora el nem mulasztandja az ő cs. k. ap. Felsége által kitűzött cél elérésére minden igaz és ő Felségéhez hű hazafival közreműködni; miben őt azon meggyőződés is megerősíti, hogy ezt hazánk, a vallás és az egyéni érdekek is úgy kívánják. Ami saját érzelmeit illeti, annál inkább táplálja e reményt, mintán a haza lelki pásztoraik mindig becsülni és szeretni tanulta, és e mélyen gyökerezett érzettől áthatva kéri, hogy nehéz feladata megoldásához saját hatáskörükben közremunkáljanak.

Pestmegye új tisztikara, mint a „Sürgöny“ tegnapi száma írja, meg van alakítva. Neveket még nem közölhet; de u. m. a két alispán s öt főszolgabíró oly tiszteletreméltó s ügyavatott férfú, hogy e nagy megye értelmes lakossága teljes bizalommal fogja a közigazgatást kezeikben látni. Főlesketésüknek tegnap reggel kellett végbemenni.

Zágrábban f. hó 13-án reggel az utcasarkokon írott gúnyiratokat találtak több államférfúra. Végül megéjlenezik e háromságot: Mihály atyát (Szerbia), Miklós fiút (Montenegro) és Luka Vukalovic lelket (Bosnia).

Temesvárról tudósítanak, hogy a helytartó ő excija indíttatva érezte magát, az ottani „Grenzbote“ című lapot három hónapra felfüggeszteni.

Pesten, mint a „B. M.“ megjegyzi, a „Fogoly“ című jó nevű vendéglő címét „Bolond Miskát“ vá változtatták. Csak aztán meg Bolond Miskát valahogy „Fogoly“lyá ne tegyék.

Kalotaszegről írják a „Kol. Közöny“nek, hogy nem régen egy szegény román a sebesvári útvonalon, midőn az elszegényedés végső pontjaira jutva, képtelennek érezte magát, családját s önmagát föntarthatni, kést ragadott, gyomrát fölmetszette, s kiomlott belső részét előtte álló kutyájának odadobta, pár óra múlva maga is összeomlván.

Palóczy László tetemei e hó 12-én tétették örök nyugalomuk helyére az avasi nagy templom egyik fülkéjéből, hol eddig le voltak téve. Az összegyűlt roppant néptömeg közepett Zsarnay Lajos, superintendens mondott rövid gyászbeszédet.

A Luczenbacher testvérek gőzhajói jövő évben Mohácsig, sőt talán tovább is le fognak járni. Mohács városa alkalmas helyet jelölt ki számukra kikötőül.

A pesti főreáliskola volt német tanárai ügyében a városi hatóság egy helytartósági rendeletet kapott, mely szerint a disponibilitasba helyezett tanítók és tanárok az országban, amennyiben a községek fizették, jövő életfontartásukat is jogosítvák tőlük igényelni. Meghagyatik ennél fogva Pest városának, hogy a főreáliskolai tanárokat véglegesen elégítse ki, miután nekik rendszeres nyugdíj is biztosított. A községeknél előforduló hasonló esetekben pedig a volt német tanároknak legalább egy évi illetőség szolgáltatás ki. Az ideiglenes városhatóság, melynek hatásköre ez ügyre nem terjed ki, e leiratot a reáliskolai bizottmányhoz tette át, hogy ez iránt a kir. biztossal értekezzenek.

Bécsi lapok a magyar nagylelkűségről következő említésre méltó vonást közölnek: A Karolina-kapú és Gizela-híd közti glaci-sétányon közelebb egy szolgáló-leány több arra menő hölgy figyelmét magára voná keserves sírása által; kérdezte, miért sír? elbeszélte, hogy minden pénzecskéjét, mely 10 frtból állt, elvesztette, s miután most szolgálton kívül van, nem tudja, mihez kezdjen. Az asszonyok mindenféleképen próbálták vigasztalni, mi azonban végre is egy már szűrkülésnek indult bajszú deli magyarnak sikerült. A magyar elővonta vastag pénztárcáját, a leány kezébe egy tíz forintost nyomott, s köszönetet sem várva, hirtelen eltűnt... Hogy ha vele banni tudnak, az ingét is od'adja.

Sárosy Gyula, hazánk egyik kedves dalnokja nincs többé! Hosszas szenvedés után f. hó 16-án reggel 45-ik évében agyszélhűdés következtében csöndesen elhunyt. Annyi hányattatás után végre pihenni szállt a sors csapásaitól üldözött férfú.

Szemere Bertalan Londonban röpiratot irt angol nyelven a magyar borrhól, s azt (t. i. a röpiratot) a pesti nemzeti körnek is megküldte.

Vácon egy bécsi tüzér 1000 frt áru szőlőfürtöket vásárolt, s azokat vasuton Bécsbe szállította.

Kolozsvár városa újabb tanúságát adta érettségének, midőn azon kívül, hogy 1858-ban az ugynevezett négy bevett vallású népiskolák alapját 5000 frtot haladó összeggel növelte, közelebből az ottani g. e. népiskola tanítói fizetése pótlására évenként 400 frtot adományozott.

A magyar írók segélyegyletének alapszabályai, melyeket mai lapunk egész terjedelmében közöl, megerősítettén, az alakító közgyűlés f. hó 24-én fog megtartani.

A magy. biztosító társaság az életbiztosítási eszme terjesztése kedvéért mozgó ügyükköket is nevez ki.

Kolozsvár, mint a „Sürgöny“ írja, utolsó fillérig, és pedig minden executio nélkül megfizette adóját, míg Szeben nagy összegekkel tartozik az államkincstárnak s legujabban executiót is kapott.

TÁRCA.

Egy magyar hölgy.

Történeti beszély

Varga Ferencről.

(Folyt.)

— Mi baj? — kérde a rosztat sejtő Béla szaporán.

— A zaj, uram, iszonyu, s a harangkongás mindinkább erősül! — felele a kérdett zavarodottan, — úgy hallatszik, mintha mindkettő a zárda felől jöne.

Béla egész testében megrázkodék, erein hideg borzadály futott végig; valami jutott eszébe.

— Lóra, fiúk! — kiálta kevés gondolkodás után, — az emlékkardot még ma meg kell kísérlelnünk, vajjon jól fog-e? öten közületek velem fognak jöni, értettétek?!

Alig hogy ezt kimondá, már öten a csatárok közül méneiket kantárszáron tartva, harckészen állottak előtte; azután pár szóval rövid utasítást adván embereinek, elővezetett paripájára pattant, s embereitől kísértetve, bátran ugratott az áradásba, melynek hánykodó hullámai habozva süstörögtek szét a vickádozó mének toborzékölásai alatt.

Sok volna leírni azon érzelmeket, melyeket Béla rövid utja alatt átértett; a szomorú lehetőségeknek talán mindegyike megfordult izgatott agyában; minél inkább közeledék a helyszínéhez, annál nyugtalanabbá vált; a bizonytalanság s egy balsejtelem ostromlá őt szüntelen, mely kínos fájdalommal tölté el keblét, s szárnyakat kölesünze neki....

Midőn Béla a küzdelem terére ért, már az ostrom vége felé közelgett; mert az ajtók a néhány perenyi döngetés alatt már repedezni kezének.

— Utánam! — kiálta Béla, látván, hogy minden egyes elmulasztott perc kipótólhatlan veszteséget hozhat számára, s elszántan vágatott a török csapat közé, melyen át kardja segélyével csakhamar utat nyitott magának az ajtóhoz. Szerencsésére a csapat nagyobb része már ekkor az udvarba

huzódék; az ott maradtak pedig részint Béla megjelenése által, kitől mint ostoruktól különösen rettegték, részint pedig mivel a nagy por s esthómály miatt a támadók erejét és számát ki nem vehették, annyira megzavarodtak, hogy még kellőképp védeni sem tudák magukat.

Béla az ajtó elé jutván, villámként pattant le nyergéből, s a kezébe ragadott súlyos buzogánnyal két hatalmas csapást tett az ajtóra, mely is a második ütésnél föltárult, s fölfedé a jelenetet, melynek vészolását föntebb félbeszakítottuk.

Említők, miszerint az udvar felőli ajtó, még mielőtt emez föltárult volna, már bedült s rajta a zagyva török harcosok bezúdultak.

A folyosón uralkodó homály pillanatra elvéve a betörők látását, miáltal a tovább nyomulásban némileg megakadályoztattak; azonban a másik ajtó bedültével elegendő világosságot nyervén, örömríadásban törtek ki, mintegy üdvözleteül a kettős roham sikerének.

De mily nagy lön meglepetésök, midőn a föltárult ajtón társaik helyett az iszonyu ellent — Bélát látták megjeleni; pillanatra megállottak, ajkaikon elhalt az örömkialtás s némán tekintének Szendrőyre, ki az ifju megjelenése miatt önmaga is zavarban levén, hirtelen nem tudá elképzelni, mi okozhatá a váratlan varázshatást, miáltal a harcosok lábai oly egyszerre földhöz szegezettének.

Ezalatt Béla, használva a meglepetés első zavarát, a folyosóra rohant, s a kövezeten heverő Máriát karjaiba kapva, azt a szerzetesek ótalma alatt — kik azonnal fölismerek őt s utat engedének neki — a szabadba cipelé.

Csak most kezdődék még el igazán a harc. A meglepetésből magához tért Szendrőy megszegyentülve az elszánt ifju vakmerő bátorságán, fel-dühödött ebként nyomult Béla után, emberei hőmpölygő áradatként követték őt. A szerzetesek közül bárman, t. i. a zárda főnök, Ciril s még egy fráter elsodortattak; a többiek pedig átlátván az ellentállás hasztalanságát, a felső emeletbe, innét ismét a templomba vonultak, honnan a mellékajtón át a szabadba menekültek, a nagy zajra összesődült néptömeg közé vegyültek.

A küzdelem megújult. Béla egyik kezével a leánykát tartva, a másikkal pedig kardot for-gatva, küzdött mint bátor oroszlán, s mivel lova

már leszúrva porban hevert, minden áron azon iparkodott, hogy társai mellé juthasson, s kedvesét azok ótalma alá helyezve, annál biztosabban vívhasson. De mind hasztalan! törekvését Szendrőy — kinek a boszú heve most nemcsak hogy rendkívüli erőt, de még hősiességét is köl-esünze — megghiúsítá. Már fegyveresei közül is ketten élettelenül feküdtek a földön, a többiek pedig a mindinkább gyűlöngő ellennel folytonos küzdelemben kifáradva, tágtáni kezének.

Béla lábai a vérvesztés miatt szintén ingadozni kezének, mit ő érezvén, végső erejét feszíté meg, s kétségbeesett küzdelemmel törekedett társai felé. Ezt látván harcosai, vakmerő elszánt-sággal törtek utat maguknak urokig, ki is a még mindig karjaiban tartott leánykát ép azon pillanatban, midőn a bajnokok egyike mellette megjelent, egy hirtelen emeléssel annak nyergébe veté.

— Fiúk! ha szerettek, hagyjatok magamra! — kiálta Béla szilárd hangon, látván, hogy társai még mindegyre mellette küzdenek s hasztalan viaskodásuk által veszélyeztetik Máriá megmentését, — inkább távozzatok s mentsétek meg őt!

A csatárok még pár percig haboztak; de midőn látták, hogy vezérükön már úgy sem segíthetnek, legalább annak kívánságát akarák betölteni; miért is kettő közülük hirtelen megfordult, s még mielőtt az ellen tájékozhatta volna magát, kivágtattak közfle s a sötétes est ótalma alatt tova röpültek kedves terhökkel.

Az ellenség, mivel közötté az egy Szendrőyt kivéve egyiknek sem volt lova, nem üldözheté a tova száguldókat; de annál dühösebben rohant az ott maradt harmadikra, ki urát megmentendő, le akart lováról szállni, hogy azt Bélának engedhesse által; azonban még mielőtt ezt teheté, a tatár dsidások letaszíták őt lováról s a földön összevagdálák.

Béla még néhány percig küzködött ezután; körötte a holttestek halommal fekvének már, de karjai mindinkább lankadtak, míg végre kardja is egy erős csapás következtében ketté törött, s így a további védelemre képtelen levén, a reá rohanó ellen karjai közé veté magát.

(Folyt. köv.)

Irodalom és művészet.

* Cicero levelei. A Kisfaludy-társaság aláírását nyit M. T. Cicero összes leveleire 6 kötetben, fordítva s magyarázó jegyzetekkel ellátva Fábián Gábor által. A világirodalom ezen egyik legszébb emlékének becsét emeli egyfelől az új rendezés, mely egészen chronologiai a Cicero életének nevezetesebb szakaszai szerint, másfelől számos dogmagyarázó jegyzetek. Minden kötetet más-más, a levelekben szereplő vagy érintett személyiség arcképe díszesít ily sorban: I. Cicero. II. Porcius Cato. III. C. Julius Cæsar. IV. Cnejus Pompejus. V. Ser. Sulpicius. VI. Scipio Africanus. Egy-egy kötet ára, a kiállítás költséges díszje s a kötetek nagysága dacára két forintba van határozva. Ajánljuk e jelen művet minden művelt rendeknek, kiket a politika, história, életbölcseesség, erkölcs és műveltség-történet, s az előadási remekesség érdekelnék, különösen pedig országos és megyei emberek, szónokok, tanfériak, ugy a közéletre készülő magyar ifjuságnak.

* Rózsavölgyinél megjelent Zimay Lászlónak „Nem hallottam soha ily bús harangszót“ című magyar dala, melyet a pesti lapok kitűnőnek mondanak. Ára 80 kr.

A „Győri Közlöny“ szerkesztését f. hó 17-ke óta Nagy Endre vette át. Üdvözljük!

Levélkosár.

— „Ujra kezdjük...“ Most nem kezdhetjük. Két hét előtt még lehetett volna. „Ajkam az...“ Ezt már lehet.
— „A legényegyletről“ a jövő számban.

Hibaigazítás. Mult számunk „Levélkosár“ című rovatában „eladatni“ helyett „adatni“ és „rendület“ helyett „lendület“ olvasandó.

(Beküldetett.) Marhavész. Több hirlapból arról értesülünk, hogy az osztrák birodalom több vidékein marhavész mutatkozik; ennél fogva bátorodunk a gazda urakat figyelmeztetni, hogy a korneuburgi marhapor állandóan használva jó előzőszerűl (Præservatív) szolgál s az általa elért következő eredményre utalunk. Az én istálomban egy

tehén és két ökör szakértők bizonyosága szerint marhavészbe esett, úgy hogy már ezeket elvesztettek tartottam. Villachban lakó Fürst M. ur által a korneuburgi marhaporra figyelmeztetve, elhatároztam magam, ez utolsó kísérletet megtenni s egy csomagot vettem belőle, melynek használata után a három beteg marhánál már lényeges javulás volt észrevehető, s az előbb száraz, erősen hozzá tapadó bőr sokkal tágabb lett. Most még egy második csomagot vettem, melynek alkalmazása után azon örömmel volt, hogy mind a három marha egészen egészséges lett, sőt a tehén most jobban tejel, mint előbbi egészséges állapotában. Sz. Ruprechtben Villach mellett, 1856. ápril 29. Oberauler Simon, gazda és birtokos.

A fönnebbieket az igazság érdekében sajátkezű aláírással hitelesítem. Schöffmann előljáró m. k. (p. h.)

Kapható **Szegeden** Aigner Károly, Baján Misics István, Zentán Vuics testvérek, Szabadszálláson Martinovics V. uraknál.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Z.) Szeged, 1861. nov. 19-én. Az időjárás a földművelés őszi munkálataira nézve a legkedvezőbb, úgy hogy semmi kívánni valót nem hagy. Halljuk is minden oldalról, hogy az az új reppvetésekre nézve a legjókonyabb hatást gyakorolja. Piacunk üzletfolyamáról csak annyit jelenthetünk, hogy a beállt lanyhaság nagyobb mérvben kezd növekedni. A 15-20 krnyi csekélyebb jegyzetek a 30,000 mérő vontatott átadással a bécsi börzén szinte nem arra valók, hogy nálunk egy kis életet ébresszenek. Nyers terményekben hasonlóképp nem mutatkozik jelentékenyebb forgalom; csupán 150 mázsa gyapjút adott el e napokban egy itteni ház 85 osztr. ért. frtjával.

A gabnavásáron a következő jegyzeteket tettük alsó ausztr. mérőnkint: 84-86 fontos buza 4 frt 60-80 kr., kétszeres 3 frt 80-90 kr., rozs 3 frt 25-30 kr., árpa 2 frt 30-35 kr., zab 2 frt 5 kr., új szemes-kukorica 2 frt 80-3 frt, köles 3-3 frt 10 kr., paszuly 4 frt 60 kr.

Időjárásunk változó s hűvös; a mult hét végén uralgott délnyugati szelet éjszakai váltá fel, s ezzel a léghőmérsék is tetemesen alászállt. Ma reggel (+3°R) mutatott a hőmérő; déli legnagyobb hőfok (+3°R).

Szegedi piaci árak: Borsó m. 6 ft. 50 k. Lencse 6 ft. 40 k.

Paszuly 5 frt — kr. Köles 3 frt 20 kr. Burgonya 1 frt 30 kr. Marhahús fontja 18 kr. Juhhús 14 kr. Sertéshús 20 kr. Szalonna mázsája 33 frt — kr. Zsir itecje 60 kr. Lángliszt mázsája 14 frt — kr. Zsemlyelisztt m. 9 frt — kr. Kenyérliszt itecje 7 kr. Kukoricaliszt itecje 5 kr. Árpadara 2 itec 16 kr. Köleskása itecje 12 kr. Rizskása fontja 24 kr. Faolaj fontja 80 kr. Repeolaj 40 kr. Lenmagolaj 54 kr. Faggyu mázsája 41 frt — kr. Faggyugyertya öntött fontja 44 kr, mártott 36 kr. Szappan fontja 28 kr. Körösfá öle 16 ft 20 kr. Tölgyfa 12 frt 40 kr. Lággyfa 9 ft 40 kr. Kőszén vékája 44 kr. Széna m. új 2 frt 80 kr. Szalma m. 1 frt 40 kr. Kender m. 20 frt. Len 38 frt.

Vizálás.

TISZA SZEGEDNÉL nov. 20-án 0 fölött 5' 0" 0"
TOKAJNÁL nov. 16-án 0 fölött 9' 6" 0"

Bécsi pénzfolyam nov. 18-án.

5% metalliques 80.95; nemzeti kölcsön 67.30; bankrészvények 747.—; hitelintézeti részvények 181.50; ezüst-agio 138.—; arany darabja 6.59; londoni váltók 139.15.

Felelős szerkesztő: Szabó Mihály.

Gabona-árak heti átnézete
november 11-től 16-ig.

Hely	Tiszta buza		Két-szeres		Rozs		Árpa		Kukorica		Zab	
	ft	k.	ft	k.	ft	k.	ft	k.	ft	k.	ft	k.
Arad	4	50	3	60	3	40	2	20	2	90	1	70
Baja	4	70	3	70	3	50	2	20	3	10	1	70
Bécs	5	70	—	—	4	80	3	50	—	—	—	—
Becse (új)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beckerek (Nagy)	4	90	4	—	3	60	2	—	3	10	1	60
Brassó	4	40	—	—	3	40	3	20	3	50	1	80
Eger	4	—	3	50	3	—	2	20	2	40	1	60
Győr	5	40	—	—	3	60	2	70	3	50	1	80
Lippa	4	60	3	80	3	40	2	40	3	10	1	60
Mosony	5	50	4	—	3	80	2	60	4	20	1	50
Pest	5	60	4	20	3	90	3	60	3	50	1	80
Prága	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Temesvár	4	80	—	—	3	50	2	60	3	10	1	60

HIRDETÉSEK.

(290-2) **Hirdetés.**

Szab. kir. Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy alábbirt időkbén és helyen következő városi javadalom fog nyílt árverés utján haszonbérbe adatni, u. m.

Az élésházi épület alatti 8. és 13-ik számú boltok, f. évi november 20-án délutáni 3 órakor a tanács-teremben.

Mely árverésre a vállalkozni kívánók elegendő bánatpénzzel leendő megjelenés iránt azzal értesítettek, hogy a vonatkozó szerződési feltételek az alkamarási hivatalban bármikor megtekinthetők.

Szeged, 1861. november 15-én.

Osztróvszky József,
polgárnagy.

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy f. é. 5134/5548-ik számú határozat folytán, a város falkoláiból következő kiállításra alkalmas 4, 5 és 6 éves facemeték kisebb és nagyobb mennyiségben alábbirt áron kaphatók, nevezetesen:

- 1-ször. 2000 darab kőrősfá, 3000 db iharfá, 10000 db bálványfa, 8000 db kanadai nyárfá, 12000 db akácfa, 3000 db koronafa, 3000 db jegenyé-nyárfá, darabja helybelieknek — 10
- vidékieknek — 16
- 2-ször. 1500 darab vadgesztenye dbja helybelieknek — 16
- vidékieknek — 20
- 3-ször. 3000 db egy és két éves koronafa, 15000 db két és három éves bálványfa, 16000 darab 1 és 2 éves akácfa, 100 db helybelieknek vidékieknek — 1 50
- 4-szer. Nemesített gyümölcsfák, 4-5 évesek, u. m. 400 drb diófa, 500 drb őszi barackfa, darabja — 25

Ezen elősorolt fanemek tek. Vékes Ferenc tanácsnok ur által kiadandó utalvány előmutatása mellett az erdőmesteri hivatal által, hol átvétel után a készpénzzel kiadás azonnal megejtendő, minden héten, hétfőn és kedden lesznek kiszolgáltatandók.

Szeged, 1861. nov. 17-én.

Osztróvszky József,
polgárnagy.

(298-1)

(295-2) **Árverési hirdetmény.**

Néhai Krum János hagyatékát képező ingóságok elárvereztetése, az örökösök kívánságuk folytán, a tek. törvényszéknek 3171. sz. alatti határozata következtében elrendelve lévén; az említett ingóságok, készpénz mel-

(291-2) **Okmányok megsemmisítése.**

Sz. kir. Szeged városa törvényszéke részéről Tóth Julia folyamodványa folytán közönségesse tétetik, miszerint a fenállott szegedi es. kir. megyei törvényszék által 1857-dik évi június 9-én 1811/3179. sz. a. körözött, s Vedres István és neje Rózsa Terézia ellen a szegedi telegkönyvnek 13., 14., 19. és 20. szakaszában 745. sz. a. irva lévő 309²⁸⁷/1200 hold kaszáló-földre 1810. évben Bosnyák kapitány részére betáblázott 1000 pfrtról szóló okirat; 1820. évben a szegedi árvák tára részére betáblált 100 pfrt, ismét 1110 frt, ismét 400 frt és ismét 50 pfrtról szóló kötelevel 1819. évben Szeged város pénztára részére betáblált városi fundus iránti oklevél; 1820-ik évben szegedi kórház részére betáblált 200 pfrtról szóló kötvény 1824-ik évben a gyulai kamarális birtok iránt kötött és betáblált vízesdi vagyis vedresházi szerződés, 1827-ik évi Bójtmás-hava 7-én Schwörcz János maradvékai részére betáblált 5000 pfrtról kiállított okirat; 1820-ik évben Szeged város biztosítására betáblált bizonyos szerződés; 1821-ik évben a szegedi városi kórház részére betáblált 100 és ismét 800 pfrtról szóló kötelevelek és okmányok, miután a kitűzött egy évi hirdetményi határidő alatt azoknak birtokosa gyanánt senki nem jelezte, semmisenek azok joghatálya a kiállított irányában érvénytelennek nyilvánítottak.

Kelt Szegeden, 1861-ik évi oct. 14-én tartott polg. törv. széki ülésből.

Vadász Manó, főbíró.

Hirdetmény.

A makói püspöki uradalom részéről közhírre tétetik: miszerint az uradalom javadalmához tartozó makói szent-iváni országos-vásár, és heti-piaci helypénz, s azzal összekötött marosparti karópenz beszédési jog, jövő évi január hó 1-től három egymásután következő évre; — úgy nemkülönbén a marosi halászati jog, jövő évi január hó 1-től egy évre, — **folyó 1861-ik évi december 11-én d. e. 10 órakor a makói püspöki laknál tartandó nyilvános árve** rés utján haszonbérbe fog adatni. Mire a haszonbérrelni akarók bánatpénzzel ezennel meghivatnak.

Kelt Makón, 1861. nov. 12.

Farkas Mihály,
urad. ügyész.

(292-2)

letti elárvereztetésére, f. évi november hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki (tilkór-utca, az élésház háta mögött, Witkowszky Lőrinc ur házában); a mire is a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Szeged, 1861. november 15-én.

Georgievits György,
törv. széki tanácsnok.

(297-1) **Árverési hirdetmény.**

Néhai Palásty József hagyatékához tartozó, és törvényesen megejtett osztály következtében az első házasságból származott örökösökre háromlott, felsővárosban, Dugonics-utcában 1107-ik szám alatti lakóház, mely osztr. ért. 16825 frtra, továbbá a Kétérközben Klivinyi József szomszédságában lévő 3⁷⁴¹/1200 hold szántóföld, mely osztr. ért. 1000 frtra, végre ugyancsak Kétér között, az algyeyi határszélen lévő 2⁶²⁷/1200 h. szántóföld, mely 750 frtra becsültelt, az örökösök kívánságához képest önkényes árverés útján el fog adatni. Árverezési határidőül f. évi november hó 30-ik napjának d. e. 10 óra a városi székhelyben a telekírói hivatal előtt tüzetik ki.

A vételárnak mikénti lefizetése s a netalan egyéb feltételek megtudhatása iránt a venniszándékozók t. Osztróvszky József polgárnagy urnál, mint az örökösök közös meghatalmazottjánál a kitűzött határidő előtt értekezhetnek.

Szeged, november 18-án 1861.

Takács Mihály s. k.
árverező tanácsnok.

(299-1) **Hirdetés.**

Mely szerint nyom és rendelkezés nélkül Szeged városából eltűnt Kiss-Bátori Szabó Apolló ingóságai

(300-1) **Bu bedeutend herabgesehten Preisen!**

Bei Mayer & Comp. in Wien,

Stadt, Singerstraße, deutsches Haus, im Gäßgewölbe, zu haben:

Jugend-Bibliothek, neueste österreichische, oder: Sammlung der und Bildung des Verstandes, vorzüglichsten Kinderschriften, zur Belehrung und Bildung des Herzens und Erweiterung der Kenntnisse in allen Zweigen des Unterrichtes. 20 Bde, broschirt, statt fl. 5 um fl. 2. 20.

1001 Nacht. Arabische Märchen und Erzählungen. Neueste und eleg. Taschen-Ausgabe in Schillerformat, complet in 6 Bänden, broschirt, statt fl. 3. 80 um fl. 1. 80.

Saphir, Humoristische Damenbibliothek. 5 Bde. (II-III, V, 1, 2,) statt fl. 7. 10 nur fl. 2. 40 (nur noch wenige Exemplare vorrätig.)

Adami, Kunst und Sitt. Compl. in 4 Bden. statt fl. 2. 12 um 80 fr.

Niemeyer, H. A. Grundsätze der Erziehung und des Unterrichtes, richtiges für Eltern, Hauslehrer und Schulmänner. 1. Abt., vom Verfasser selbst verbesserte und vermehrte Auflage. 3 Bde. Groß-Octav, broschirt, statt fl. 3. 48 um fl. 1. 15.

Harnisch, W. Interessante Zimmerreise zu Wasser und zu Land. Für wißbegierige Leser gebildeten Standes. 5 Bände mit Karten, broschirt, statt fl. 4 um fl. 1.

Gwald, Ludw. Kunst, ein gutes Mädchen, eine gute Gattin, Mutter und Hausfrau zu werden. Statt fl. 1 um 36 fr.

Alle Exemplare sind neu, werden gegen Postnachnahme in die ganze Monarchie versendet, und sind in allen Buchhandlungen zu haben.

elárvereztetése a tek. törvényszéknek f. évi 2219/3144. sz. a. határozata folytán elrendelve lévén: ennek folytán ezeknek nyilvános utoni elárvereztetésükre f. évi november hó 28-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki; (felsőváros széles-utca, Nagy Antal

ház 346. új sz. a.) a mire is a venni szándékozók azon kijelentéssel hivatnak meg, hogy a vevő a vételárt azonnal lefizetni köteleztetik.

Szeged, 1861. nov. 19-én.

Georgievits György,
törv. széki tanácsnok.

Csak november 30-káig kapható:

CLARY-SORSJEGYEK (Huzás no-)
26500 frt főnyeremény.
Részletfizetésre: első részlet 5 frt, a továbbiak körülbelül 4 frt.

ESZTERHÁZY-SORSJEGYEK
(Huzás december 15-én.)
42000 frt főnyeremény; biztosítás 2 frt 75 kr.
Részletfizetésre: egy részlet 10 frt.
Részletfizetési megvevésnél biztosítani kell!

Ezekre szóló lapkákat, melyek valamennyi nyereményekre játszanak eladók csak **3 1/2 frtért darabonként.**

Társasjátékok

Hitel-sorsjegyekre, főnyeremény 250,000 forint,
kaphatók nálam 50, 25, 20, 10 s 5 különféle szeriesre 4 frt 50 krért darabként. Ezen sorsjegyek úgy rendezvék, hogy csak egy darabbal is valamennyi főnyereményeket megnyerhetni.

HERZBERG S. váltó- és ékszer-üzlet, nagyhíd- és bécsi utca sarkán **Pesten.**

A vidékről november 30-ka estéig hozzám érkező rendelkezesek tölem pontosan, még a huzás előtt, elszközöltetnek. — Ha mint a 3 huzási lajstrom bérmentes beküldése kívántatik, nekem 50 kr. beküldendő.

(296-2)